

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Test 10

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

a. Műfaji sajátosságok **5 pont**

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*,
(pl. Dal: a vers első sora a cím, egy hangulati pillanatkép, érzés megörökítése, személyesség, E/1. személyű megszólalásmód, könnyedség, játékoság, öröm kifejezése, kivetítése a természetbe, ismétlések variációja stb.)

érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*,

részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*,

részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*,

kísérlet a válaszadásra *1 pont*

b. A vers beszédhelyzete **5 pont**

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*
(pl. Játékoság jellemzi; a „hahó, hahó” kétszeri ismétlése: az egész világot megszólító, az én jelenlétének hangsúlyozásának igényét jelzi; dialogikus, önmegszólító jelleg: az álombeli és a külső tájélmény, érzés összekapcsolása, az élet hangjainak meghallására, szépségeinek meglátására irányuló tekintet, akarat stb.)

érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*,

részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*,

részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*,

kísérlet a válaszadásra *1 pont*

c. Képek, stílusalakzatok – vershangulat **5 pont**

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*
(pl. álom és valóság összemosódása, ok-okozati összefüggésének sejtetése: furcsa álom, bús – életöröm – merengés képei; a megállított kín pillanata, ám folyamatos jelenléte l. fenti, s távoli perspektíva, eufemizálódása, ismétlések hangulati ereje; a hó metaforizálódása: konkrét és elvont/külső – belső jelentéssíkja, ellentétezés a vers közepén stb.)

érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*,

részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*,

részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*,

kísérlet a válaszadásra *1 pont*

d. Stílusirányzat jellemzői **5 pont**

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*
(pl. Impresszionista stílus: érzéki benyomások, vizuális, auditív, fény – árnyék hatások, gyors mozgás, majd pihenés képei; metaforák, hasonlatok, megszemélyesítések; zeneiség, alliteráció – mind a szépség hatás, életteliség megjelenítői stb.)

érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*,

részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*,

Probă scrisă la limba și literatura maghiară maternă

Test 10

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Barem de evaluare și notare

részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,
kísérlet a válaszadásra 1 pont

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat

5 pont

összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, részben helyes fogalomhasználat 4 pont,
helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet,
helytelen fogalomhasználat 2 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás

5 pont

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

a. A szöveg kulcsszavai (pl. könyv, illat, érzék, emlékezet, Proust-jelenség) **5 pont**

b. A szöveg bekezdésekre tagolása (pl. A következő helyeken lehet új bekezdés: Miért...,
A választ..., Említett író..., Az úgynevezett...2p.), **indoklás** (pl. bevezető kérdés, válaszok:
tudományos magyarázat, olvasmányélmény stb. – 2 p.) **4 pont**

c. Az érvelő szövegtípus sajátosságainak felismerése (2 pont), **indoklás** (pl. retorikai
kérdés, mottóval való indítás: érzelmi befolyásolás, érvek: tudományos, tekintélyre hivatkozik, T/1
személyű megszólalás stb. 4 pont) **6 pont**

d. A tartalmi követelmények betartása **5 pont**

Az érvelő szöveg követelményeihez való igazodás **5 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

a. a választott mű műfaji sajátosságai **5 pont**

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz, a témát meghatározó sajátossága **5 pont**

(pl. *Margit-legendá*: középkori legenda; keresztény világszemlélet; Margit szentsége,
példamutató cselekedetei, csodatettei; szubjektív elbeszélő, középkori misztikum, látomásos,
szimbolikus képalkotás, motívumok;

Zrínyi: barokk eposz: rendkívüli, példamutató hős, közösség érdeke, küzdelem; eposzi
kellékek, csodás elemek, keresztény és görög mitológiai elemek; Zrínyi Miklós, a hős bemutatása,
példamutatás, személyesség; téma: Szigetvár 1566-os ostroma; célratörő, szigorú kompozíció,
mellékepeződök a kompozícióban: a szerelmi szálak példázatértéke, alapkonceptió, paradox tétel,
bizonyítási – keresztény szemlélet, szerkezetbeli, jellemzésbeli – eljárások; történelmi hitelesség,
valószínűség elve – fikció, váratlan fordulatok stb.),

érvényes, de csak részben kifejtett válasz **4 pont**,

részben érvényes, kifejtett válasz **3 pont**,

részben érvényes, részben kifejtett válasz **2 pont**,

kísérlet a válaszadásra **1 pont**.

b. a keresztény értékrend megjelenítése

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz **5 pont**

(pl. *Margit-legendá*: a keresztény világ hierarchikus tagolódása: a transzcendens világ:
középpontjában Isten/Krisztus törvényei, példája, értékei; cél: imitatio Christi; a földi világ az
isteninek alárendelt: evilági értékek megvetése, aszketikus életmód; középkori embereszmény: a
szent, Margit élettörténetében, jellemében, cselekedeteiben a keresztény értékrend
megvalósulása; Margit elvei melletti kitartása, Krisztus szolgálatát a családjá fölé helyezi,
személyes hite megkülönbözteti, szembeállítja környezetével; őt igazoló csodás tettek, elemek;
kiválasztottság motívuma; önfeláldozás, mártírszerep vállalása, nemzetföltés, ima, vezeklés a
magyarságért; kereszt-motívuma stb.)

Zrínyi: barokk eposz keresztény történelemszemlélete; Isten akaratától függ a magyarok és a törökök sorsa is; a Zrínyi Miklós athleta Christi: ismeri és vállalja sorsát, kiválasztott szerep I. meghajló feszület-motívuma; nem alkuszik, nem inog meg; Istenével kapcsolatban lévő, szándékát értő keresztény ember és hazáját védő vitéz pozitív értékei jellemzik: önfeláldozás, a kereszténység védelme, hazaszeretet, közösségi érdekek, alázat, tisztelet, bátorság; Zrínyi buzdító, esküre szólító beszédében – I. V. ének – a küzdés céljának hierarchikus rendje: keresztény szerelmes haza, család, saját hírnév, élet; Szulimán vele ellentétben az isteni szándékot félreértő, istenét megtagadó, seregében nem bízó, elveit feladó török vezér negatív értékei és következményei: elbizakodottság, felelőtlenség, egyéni érdekek; a török sereg bűneiben mutatja meg, milyen következményei vannak, ha Istentől elfordul egy közösség; magyar sereg értékei, erkölcsi győzelme, hősi halál, I. barokkos látomásos kép: a megdicsőülés, isteni kegyelem stb.),

értvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,
részben értvényes, kifejtett válasz 3 pont,
részben értvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,
kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

c. a jellemábrázolás eljárásai

5 pont

Értvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont,

(pl. *Margit-legenda*: kiválasztottság motívuma, élettörténetének mozzanatai szentségének bizonyítékai; ellentétezés: hite, belső értékei, nemessége – környezete gondolkodásmódja; eszményítés, túlzás, naturalisztikus leírás, elbeszélői, szubjektív felkiáltások;

Zrínyi: barokk hős, kiválasztott szerep, athleta Christi; példamutatás, eszményítés, túlzás, fokozás: ember – vitéz – mitikus hős; ellentétezés: magyar – török sereg között, vezérek között: Szulimán személyisége hanyatlik, Zrínyié kiteljesedik, autonóm lény; eposzi hasonlat, állandó jelző stb.),

értvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,
részben értvényes, kifejtett válasz 3 pont,
részben értvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,
kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

d. ellentétek a választott műben

5 pont

Értvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz, a témát meghatározó sajátossága 5 pont

(pl. *Margit-legenda*: szereplők magatartása között: Margit hite, ezt bizonyító tettei – társai formális vallásossága, értékszemléletbeli: anyagi és erkölcsi, szellemi értékek, társadalmi különbségek: a királyleánynak kijáró presztízis, gazdagság – elutasítása, szegénység vállalása;

Zrínyi: térbeli ellentétek: transzcendens, evilági; szereplők közötti: magyar és török vezér és sereg közötti erkölcsi, magatartásbeli ellentétek; a női szereplők, szerelmi szálak közötti ellentétek; változások: Szulimán és serege pozitív értékei, a negatívak felerősödése, erkölcsi bukásuk; paradox tétel a barokk epikában, harci jelenetek és szerelmi szálak stb.),

értvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,
részben értvényes, kifejtett válasz 3 pont,
részben értvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,
kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat

5 pont

Összefüggő szöveg, a feladatsor által közvetített értelmezési szempontokhoz való igazodás/ezeknek egyéni szempontokkal való kiegészítése, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása 5 pont,

összefüggő szöveg, a feladatsor által közvetített értelmezési szempontokhoz való igazodás/ezeknek egyéni szempontokkal való kiegészítése, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, az értekezés tartalmi és formai jegyeinek részleges betartása 4 pont,

helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont,

helyenként töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 2 pont,

töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, *kísérlet a válaszadásra 1 pont.*

Helyesírás

5 pont

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.